

BUITEN IS HET TWINTIG GRADEN BINNEN IS HANS HOGENDOORN 60 JAAR

Enige weken geleden kreeg ik vanuit de directie van Radio Nederland Wereldomroep een uitnodiging om naar Hilversum te komen ter gelegenheid van een receptie die wordt aangeboden aan Hans Hogendoorn omdat hij bij Radio Nederland Wereldomroep op pensioen zal gaan en omdat Hans in de maand juli 2007 zijn 60ste verjaardag zal vieren. Jammer genoeg kan ik het feestje wegens andere verplichtingen niet bezoeken. Toch wil ik, samen met anderen, herinneringen aan Hans Hogendoorn ophalen.

Hans Hogendoorn 2007 (Foto RNW).

Hans Hogendoorn wordt in de Wikipedia Encyclopedie omschreven als zijnde een geluidstechnicus, diskjockey, nieuwslezer en stemacteur. Daaraan toegevoegd dat hij tegenwoordig de stem van Radio 1 is. Een trapje te laag

gegrepen door de samensteller van het deel omtrent Hans Hogendoorn. Immers, tegenwoordig is een heel wijd begrip als we het over Hans Hogendoorn hebben. Decennia lang is zijn stem al bekend voor luisteraars van Radio 1 en kijkers van het NOS Journaal. Eveneens via Radio Nederland Wereldomroep is Hans een duidelijk herkenbaar geluid, waarbij 'all over the world' Nederlanders hem zeer regelmatig voorbij horen komen.

Geboren in 1947 volgde Hans Hogendoorn in de jaren zestig een opleiding tot officier/marconist bij Radio Holland. Ook avondgymnasium was zijn doel en ging hij, als zo velen onder de radiofanatici, werken bij een ziekenomroep. In zijn geval werd het Radio Lucas in Amsterdam, waar het een feest van herkenning was. Immers andere radiomakers met hem als Nico Steenberg, Leo van der Goot en een Ferry de Groot brachten hun eerste uren achter de microfoon daar door. Professioneel ging hij, met de andere genoemden, aan de slag bij de Nederlandse service van RNI, genaamd Radio Noordzee. Het jaar was 1971 dat Hogendoorn onder zijn pseudoniem zijn intrede nam als één van de eerste nieuwslezers op het station,

daarbij gescreend door Godfather Willem van Kooten. Onder zijn tweede naam 'Hans ten Hoge' verwierf hij daar bekendheid en las hij niet alleen het nieuws maar was ook vaste presentator van het programma 'Driemaster'. Wat hebben we in eerste instantie genoten van dit prachtige live programma vanaf de MEBO II, waarbij we naast Hans Hogendoorn zeker ook Leo van der Goot, Nico Steenbergen en in later stadium Marc van Amstel niet mogen vergeten.

Als je de gemiddelde Nederlander gaat vragen wat de bekendste uitspraak van 'de stem van Nederland' is krijg je snel te horen: 'Buiten is het ..graden, binnen zit..' Ja, voor mij heeft Hans ook eens een extreme versie van deze jingle ingesproken ten bate van de Freewave Informatie Show, een maandelijks programma op cassette en md voor visueel gehandicapten, dat al meer dan 21 jaar bestaat. "Buiten is het min 36 graden binnen zit Hans Knot'.

Ik ontmoette Hans voor het eerst aan boord van de MEBO II en vervolgens in Hilversum ten tijde van de productie van de RNI dubbel LP, waarvan Nico Steenbergen de teksten deels insprak. Ik denk niet dat we al té veel van die ontmoetingen herinneren. Hans was erbij toen in 1978 Ton van Draanen en ik besloten dat er een Nederlandstalige versie moest komen van het door Jacob van Kokswijk, mij en anderen gerunde Pirate Radio News. In de eerste jaargang verblijdde Hans ons met een serie van verhalen rond zijn radioreis door de Verenigde Staten van Amerika. Een doorlopend geheel waarvan je gaat smullen als je het herleest.

Terug gaande naar de MEBO II heeft Hans Hogendoorn op de meest moeilijke momenten aan boord gezeten, zo ook tijdens de bomaanslag die door drie duikers uit Scheveningen op 15 mei 1971 werd gepleegd. Jarenlang was het niet done openlijk gemakkelijk over dit onderwerp te spreken. Op een feestelijk reisje, georganiseerd op een zeer warme dag, door Radio 10 op de Noordzee – waar zowel

Jelle Boonstra, Hans Hogendoorn als ikzelf ondermeer waren genodigd, kwam het verhaal los. Enkele jaren later was het Hogendoorn die er op terugkwam in een interview met Jelle Boonstra tijdens een Radiodag van SMC/Freewave in Amsterdam.

*Met oud collega's
'Terug naar Zee'*

(Foto HK)

"Ik wist niet wat me overkwam, maar dat gold natuurlijk voor iedereen aan boord. Het gebeurde op 15 mei 1971 — ik was zo'n anderhalve maand in dienst. Ik begon als

nieuwslezer aan boord en op die bewuste zaterdagavond zat de bemanning naar het voetbal op de televisie te kijken. De zee was prachtig rustig; een klein beetje mistig was het. Zo rond kwart over elf in de avond was ik aan bezig met het uitzoeken van platen voor mijn programma op de zondagochtend. Eén daarvan was een plaat van The Delphonics: "Didn't I Blow Your Mind This Time". Dat bleek een toepasselijke titel. Opeens klonk er een enorme knal, alsof de tender tegen het zendschip aanvoer. Maar, op zaterdagavond was er nooit een tender en iedereen was wel een beetje nieuwsgierig. Een van de Engelsen rende naar buiten en was nog sneller weer beneden met de mededeling dat het schip in brand stond. Hij had ook een rubberboot zien wegvaren. Vervolgens ga je dan roepen op de radio dat het wel noodzakelijk is dat er hulp moet komen. Je denkt dan dat er niemand luistert op zaterdagavond. En dan kan een half uur heel lang duren. Binnen een half uur kwam er echter al een vliegtuig van de Rijksluchtvaartdienst over, zo'n Electra, en dan weet je dat er geluisterd wordt. Achteraf hoorden we dat het telefoonverkeer ontzettend was toegenomen op die zaterdagavond. Iedereen belde elkaar en struikelde over elkaar heen om zo snel mogelijk hulp naar die boot te kunnen krijgen."

Hans interviewt Kapitein van der Kamp 1977 (foto Theo Dencker)

Het was natuurlijk wel onrealistisch te horen dat het station enige tijd in de lucht bleef, terwijl er een hevige brand heerste. In het interview stelde Hans destijds: "We bleven inderdaad in de studio totdat de Volans, de blusboot van Rijkswaterstaat, langs kwam en we de kans kregen om over te stappen. Nog aan boord van de MEBO II vonden we het toch een benauwend idee, dat het vuur maar niet gedoofd werd. We wisten dat er een dag eerder, op de vrijdag, gasolie was getankt op de MEBO II. Brand met veertig ton verse olie aan boord was geen geruststellende gedachte. Als het vuur in de buurt van de tanks was gekomen, had het behoorlijk

kunnen knallen. Volgens een groot deel van de aanwezigen was dat ook de bedoeling geweest van de duikers. Op schepen van hetzelfde type zat inderdaad een grote gastank op de plek waar de bom werd geplaatst. Op de MEBO II zat op die plek echter een watertank waardoor het brandje achter de bemanningsverblijven en het kombuis bleef. De brand was dus wel uitgebreid, maar heeft de olietanks nooit bereikt. Er werd een dinghy overboord gezet. Dat is een groot pakket met een touwtje. Als je daaraan trekt, gaan er een aantal zuurstofflessen open en komt er vervolgens een enorme schuit tevoorschijn. Toen dat ding eenmaal uit elkaar was en in het water was gegooid, was ik de eerste die er in sprong. Maar ik was ook de eerste die riep of men een emmer wilde geven omdat er allemaal water in stond. Een kwartier later kwam de Volans al langs en konden we daarop overstappen en koffie drinken. “

Mensen van binnen het vak 'radiomaken' hebben ook zo hun herinneringen en wensen aan Hans Hogendoorn. Hier een bijdrage vanuit het verre Suriname van Gerard Smit: ' Hans ten Hoge wordt zestig jaar. Voor mijn gevoel moet hij al bijna negentig zijn. Ik ken hem namelijk al vanaf dat ik mijn eerste pogingen deed om radio te maken bij de ziekenomroep van het St. Lucasziekenhuis in Amsterdam. Ik was koud binnen voor een kennismaking toen ik die STEM hoorde. En vanaf de eerste seconde stond voor mij 1 ding vast: Hans is DE STEM. Oké, Frank Sinatra heeft de titel The Voice gekregen, maar dat kwam omdat de Amerikanen nooit goed het magistrale sonore trillen van Hans' stembanden hebben mogen beluisteren. Anders had Ol' Blue Eyes het echt af moeten leggen tegen onze roodharige (misschien inmiddels al wit?) Hans ten Hoge. Als ik terug denk aan de tijd dat ik Hans echt meemaakte (Radio Lucas en RNI) dan was hij beslist niet een radio/showman type en dat is hij ook nooit geworden. Oké, hij kon best een programma presenteren en deed dan met volle overtuiging, maar toch leek hij altijd het best op zijn gemak als hij op de achtergrond en vooral in de organisatie werkte. Hij had en heeft niet de drive om beroemd te worden; hij wilde en wil radio maken en daarin streeft hij naar perfectie. Ik heb me vaak afgevraagd of hij zelf ooit het gevoel heeft gehad dat hij die perfectie ooit bereikte. Zonder Hans was ik in ieder geval niet de persoon geworden die ik nu ben. Hij heeft een belangrijke rol gespeeld in mijn leven in der eerste helft van zeventiger jaren. Hij moedigde me aan om bij Radio Lucas mijn eigen, maffe, stijl te ontwikkelen en hij pushte me om naar de MEBO 2 te gaan om nieuws te lezen, terwijl ik er al een keer was afgevlucht wegens ernstige zeeziekte. Zonder Hans was ik nooit van mijn leven meer de zee op gegaan, maar hij haalde me over om het toch te proberen. Ik heb hem de jaren daarna geregeld vervloekt als ik weer eens kotsend over de reling hing of zelfs in mijn programma tijdens de plaatjes in de prullenbak moest overgeven. En inderdaad, Hans had gelijk: je kunt zelfs aan zulke dingen wennen, hoewel het nooit prettig wordt. Ik heb het zelfs één keer gepresteerd om direct na het eten van mijn soep naar de reling te rennen en de vissen te voeren, mijn mond te spoelen en de nasi van Jan de kok op te eten...Bedankt Hans! Inmiddels leef ik 9,5 jaar in Suriname en daar heb ik al 9 jaar een populair programma op Radio Apintie. (elke zondag van 18.30 tot 19.30 uur lokale tijd, te beluisteren via www.wapintie.sr.net. En het grappige is dat ik nog steeds bijna elke dag -zo'n kleine 10.000 kilometer verderop - die donkere, sonore, machtige stem

hoor van Hans ten Hoge via de Wereldomroep Radio Nederland. Daardoor is Hans - eigenlijk zonder dat hij dat weet - maar nu kan ik het wel bekennen - de enige uit de RNI-tijd met wie ik nog een band heb. Via de kortegolf, via internet en via veel zenders hier die BvN uitzenden of Radio Nederland. Het zal vreemd zijn als die band straks doorgesneden wordt...hoewel met Hans weet je het nooit. Wie weet duikt die stem ineens weer op uit mijn luidsprekers... Hans, wat je gaat doen weet ik, maar ik gun je alle goeds en mocht je ooit in Suriname komen.... Gerard Smit.'

Gerard Smit in 1974. Foto Hans Knot

In de begindagen op de MEBO II was duidelijk een verandering merkbaar in zijn stemgeluid. In een recent interview in het NRC stelde hij: "Op een gegeven moment had ik wel een maniertje in mijn strottenhoofd te pakken. Bij Radio Noordzee moest je goed je best doen om verstaanbaar te zijn: er was veel ruis, harde muziek en de frequentie was beperkt."

Bijna drie jaar lang was Hans ten Hoge vervolgens werkzaam bij Strengholt, waar hij op de betaalrol stond. Naast de bomaanslag maakte hij ook vaak stormachtig weer mee waarover hij recentelijk nog een bericht schreef op Wim van de Water zijn Mediapages en dacht terug aan de storm van 2 april 1973. Die avond meldde AVRO's Televizier dat Veronica's zendschip de Norderney van haar anker was geslagen. De MEBO II van Radio Noordzee had al twee keer een anker verspeeld, maar op 2 april 1973 was het anker stevig genoeg.

Hans Hogendoorn: 'De Mebo II had al twee keer een anker verspeeld, maar op 2 april 1973 was de ketting stevig genoeg. Ook mammoettankers hadden dit soort kettingen aan boord, dat waren schakels van rond 75 cm lang. De foto's zijn bekend, dacht ik. We moesten de zenders afzetten omdat de waterkoeling voor de generatoren teveel lucht hapte, doordat in de deining de inlaat te vaak boven de waterlijn kwam. Dat is eigenlijk vervelend, want je kan niet werken. En uitrusten gaat ook niet op zo'n kermisattractie. De enorme golf die de MV Norderney, het zendschip van Radio Veronica lossloeg, kwam ook bij ons langs. Het water spoot door een openstaand patrijspoort van het kombuis aan dek, en kwam heel hoog. Het was dacht ik Bruno Brandenberger die op dat moment boven in het houten stuurhuis stond en dacht dat zijn laatste uurtje geslagen had, zo kraakte het huis in al zijn voegen onder het geweld van diezelfde golf. Even later hoorde iemand de noodoproepen van Veronica, en zagen de we lampjes van de Norderney wegdrijven.'

In 1974 als het duidelijk is geworden dat de zeezenders de nek worden omgedraaid door een toekomstige anti zeezenderwet, is het voor Hans Hogendoorn duidelijk het

schip te verlaten. In het voorjaar van 1974 is het Algemeen Nederlands Persbureau de nieuwe werkgever van Hogendoorn. Inmiddels is een producer/ BUMA schrijver van de NOS een stapje richting het westen gegaan door naast zijn werk voor de NOS als Ad Roland, ook wat zaken te regelen op productie en presentatiegebied onder de naam Ad Petersen op Radio Mi Amigo.

Ik heb Ad Roland en andere radiocollega's van Hans Hogendoorn gevraagd even stil te staan bij het gegeven dat hij verdwijnt bij de Wereldomroep maar gelukkig nog wel bij Radio 1 is te horen. Ad kwam met het volgende: 'Buiten is het nu even mooi wanneer je binnen bent, terwijl men je laatste stemmen voor Hilversum telt, duurt het even voordat je jezelf werkelijk verwerkt, met de stilte van een éénling op een voetbalveld. Even kicken, zeg maar afkicken en dan gewoon genieten van iedere kleine uitdaging. Good luck! Ad Roland.'

Hans Hogendoorn en Ad Roland Foto: Hans Knot

Al voordat Hans echt bekend werd op Radio Noordzee kruiste hij al eerder met het Hilversumse want in een oud programma van Felix Meurders (the man that shouldn't be murdered') kwam ik een heel hoge stem tegen die echt op zijn Hogendoorns eruit kwam. Bij zijn betaalde terugkeer binnen de publieke omroep was hij al snel een veelgevraagde stem voor programma's als ' Langs de Lijn', ' De Nationale Hitparade', 'Met het Oog op Morgen' en vele andere radioprogramma's.

Al in 1976 was hij bij het prille begin van 'Met het Oog op Morgen' erbij om het begin van het programma in te spreken. Het was Kees Buurman, de persoon verantwoordelijk voor de geboorte van dit legendarische programma, die Hans Hogendoorn erbij betrok. Niet alleen werden de spots voor 'Met het Oog op Morgen' door Hans Hogendoorn ingesproken maar hij was hij daadwerkelijk ook vaak aanwezig tijdens de bijna dagelijkse uitzending van dit programma op Hilversum 1 en later Radio 1. Hij produceerde menige uitzending. Ook Radio Tour de France, aka ' Pop op de Pedalen' maakte dankbaar gebruik van de prachtige stem van de warme bescheiden en tevens zeer sympathieke Soestenaar.

In een van de schaarse interviews die Hans Hogendoorn ooit gaf stelde hij over de training van zijn stem het volgende: "Aan een stem kun je wel wat schaven. Als ik met mijn jonge piepstemmetje was blijven spreken, was het niet veel geworden. Ineens heb ik een luikje ontdekt om voluit te kunnen praten. Met een goede stem alleen ben je er natuurlijk nog niet. Je moet frank en vrij durven spreken en inhoud hebben. Neem iemand als Ron de Rijk: die kan voor de vuist weg praten en de luisteraars de zindering laten meebeleven".

Radio is echter niet de enige plek waar we 'De Stem' tegenkwamen. Toen eens, ook lang geleden, Maartje van Weegen het Half 6 Journaal als gezicht ging presenteren was er daar de stem van Hans Hogendoorn die het Journaal aankondigde. Vanaf dat moment ging het stapsgewijs en werden op een bepaald moment alle bulletins door

hem aangekondigd.

Tijd voor een voormalige collega van ondermeer de Engelstalige uitzendingen van RNI, Graham Gill: 'Hi there Hans, Well the day is almost here when you reach the

age of early retirement at Radio Netherlands. I would like to wish you all the very best for the future and may you take with you many fond memories of an excellent broadcasting career and relax and enjoy, enjoy! Sincere good wishes for the future your old former RNI and Wereld Omroep colleague. Graham Gill. Keep in touch.'

Hans H en Graham Gill Foto: Hans Knot

In 2002 verscheen Hans Hogendoorn als speciale gast op de jaarlijkse Radio Dag en haalde met Jelle Boonstra herinneringen op en had het ondermeer over het unieke dat een aantal medewerkers allemaal afkomstig was uit dezelfde ziekenomroep: "We praatten elkaar van alles aan, dat we het beter konden, dat het moest lukken bij de radio en dat we dat zeer zeker snel moesten doen. Ferry de Groot, die nu in zekere zin mijn baas is bij het NOS-programma "Langs de Lijn", zei al in 1970: "Binnen een jaar werken we professioneel." Ik was de eerste en sommigen heb ik vervolgens zelf mogen uitnodigen om erbij te komen. Als je aan boord zat, dan was het vijf uur werken, even slapen tussendoor en weer werken. 's Ochtends nieuwslezen tot twaalf uur, daarna programma voorbereiden, want 'Driemaster' kwam er dan nog aan. Dat programma kwam er in augustus 1971 bij. Willem van Kooten had ons verteld dat de uitzendtijd voor de Nederlanders zou worden uitgebreid en we mochten vervolgens

uurtjes vanaf boord te vullen, omdat er op dat moment geen studioruimte genoeg was in Hilversum. Ik vroeg toen hoe het moest heten, maar Willem had zelf ook geen idee: "Noem het maar Puramagogel of zo." Na een nacht slapen kwam ik op het idee dat we het programma met zijn drieën zouden gaan doen: Van der Goot, Steenbergen en ik. Om die reden leek 'Driemaster' me een goede naam.'

Gesproken over van Kooten, beste Hans, ook hij wil nog even een woordje aan je kwijt: 'Voor Hans H. via Hans K: Wat krijgen we nou? Zijn ze gek geworden bij RNW? Pas 60, en die Hans van RNI, laten gaan, die nu net pas echt begint warm te lopen? Daar krijgen ze spijt van. Buiten is het meteen een paar graden kouder!' Willem van Kooten.

Van Kooten maakt reclame voor Toshiba in 1971

Eén van de aanhangers van Radio Noordzee destijds was Douwe Dijkstra, die Hans Hogendoorn ook altijd is blijven volgen in zijn loopbaan: 'Beste Hans, bij het beëindigen van je actieve imposante carrière wil ik je graag het beste wensen voor

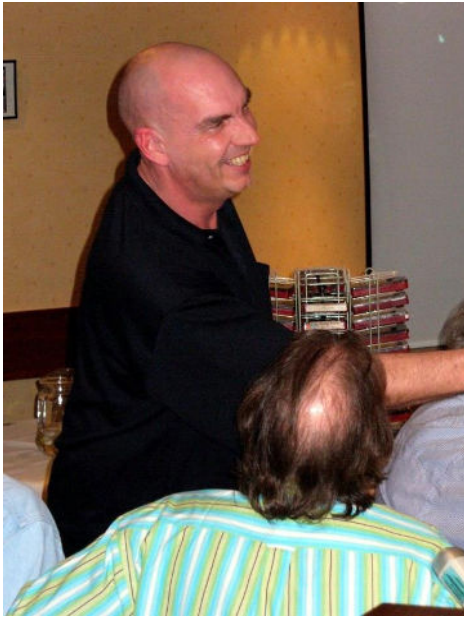
de toekomst. "Vanuit de Albatrosstudio in Barneveld ... dit is Douwe Dijkstra". Tientallen mensen horen deze jingle dagelijks bij het opstarten van mijn website en daar word ik veel over bevraagd en aan herinnerd. "Dat is toch die man van Radio 1 en het 8 uur Journaal?". Daarnaast heb ik fantastische herinneringen aan Radio Noordzee Internationaal waar jij deel van uitmaakte. We houden contact, het ga je goed en God Bless! Douwe.'

*Hans Hogendoorn in 2002
(Foto Martin van der Ven)*

In de loop der jaren heeft Hans Hogendoorn voor ontzettend veel medewerkers spots moeten inspreken, bijvoorbeeld als daar weer eens een nieuwe medewerker bij 'Langs de Lijn' kwam presenteren.

Overgewaaid uit het Groningse omroepgebeuren is dat bijvoorbeeld Jurgen van den Berg: 'Als er bij ons weer een update van het NOS-telefoonboekje wordt rondgedeeld, check ik altijd nog even of het er nog staat...en ja hoor. Achter de naam van Hans Hogendoorn staat bij functie: "stem". Als radioliefhebber ben ik groot met hem geworden, als jongetje stelde ik me een rijzige figuur voor, met een grote baard natuurlijk. Intussen werk ik zelf bij de NOS en weet ik dat dit niet zo is. En wat was ik trots toen ik voor 't eerst Langs de Lijn mocht presenteren en ik in de monumentale tune van Quincy Jones werd aangekondigd door de donkere stem van Hans Hogendoorn. En dan is er nog een mooi verhaal dat ik ooit als luisteraar oppikte uit een uitzending, ik meen met Leo van der Goot. Dat was het verhaal dat Hans het nieuws las op Noordzee, maar dat hij liever aan dek bleef omdat het heel mooi weer was. Dus was het nieuws opgenomen en dat werd dus een paar keer herhaald. Met dezelfde fout erin....Ten Hooge had zich namelijk versproken in de stationcall ("4 mijl uit de kust van Europa....."), hij schijnt namelijk de 's' te zijn vergeten. Dat was het verhaal volgens de overlevering. Maar ik heb het ooit live bij hem gecheckt en hij was zich van geen kwaad bewust..... Wie het weet mag het zeggen.... Hans, bedankt

voor al die jaren en de stem blijft toch nog wel even? Groet, Jurgen van den Berg.'

Het gekke aan de wensen en herinneringen die op je afkomen beste Hans is dat velen toch weer terug gaan naar de tijd van de zee. Zo ook met Peter Teekamp het geval is: 'Hey Hans! Het leven begint bij zestig en nu je weg gaat bij RNW ligt de wereld pas echt aan je voeten! Alle tijd om te bootje varen (en denk er om dat ik je niet betrap met een zendmast! (hahaha) Ik heb altijd met veel plezier naar je geluisterd en voor mij ben je nog steeds de number one herkenbare radio-voice! Lekker low en zeer karakteristiek. Ik weet je te vinden! We komen elkaar trouwens ongetwijfeld wel weer ergens tegen binnenkort. Tot die tijd: All the best! Peter Teekamp.'

Peter Teekamp Foto: Archief Freewave

En wat te denken van die kleine maar o zo belangrijke man op de MEBO II, die in dit verhaal even langs komt en mij schreef? 'Hans wil je Hans Hogendoorn een prettige tijd toewensen?

Ik zie hem nog als jongen van 23 jaar aan boord komen van de 'MEBO' wereld, vreemd op een schip waar je niet weg kan lopen met een vooruit zicht een goede radiomaker te worden en daarin goed is geslaagd. Nog veel plezier in de toekomst. Kapitein Hartevelde.'

Kapitein Hartevelde en Hans Hogendoorn (Foto: Hans Knot)

Bij de burens op de Noordzee was er één programmamaker bij die altijd, ook al in de tijd van Radio London, de andere stations goed in de gaten hield. Klaas Vaak, ofwel Tom Mulder wil ook graag even iets aan je kwijt Hans: "Je was de Nederlandse radiostem. De stem die iedereen kende. Het is jammer dat je vertrekt bij de Wereldomroep. Veel te jong! Ik hoor je nog komen, een van radiostemmen van het

Lucas Ziekenhuis. Gelukkig zijn velen er 'beter' van geworden. Wat was er van de Nederlandse radio geworden als er geen zeezenders waren geweest? Tom Mulder.'

En zelfs de voormalige NOS collega Tom Blomberg grijpt terug naar het zeezender gebeuren: 'Hans Hogendoorn. De Stem in ontelbare N.O.S.-jingles. Ook in De Avondspits en De Nationale Hitparade - en talloze andere speciale N.O.S.-programma's. Nooit te beroerd om op verzoek wat in te spreken. Hij stond altijd klaar - en leverde perfect werk. Kon je altijd van op aan. Wat een vakman! Zijn wij hem nog

altijd buitengewoon dankbaar voor. De Stem die ons ook de klassieke 'Gouden Glans'-jingle, in al zijn variaties, heeft gebracht. Begonnen op R.N.I. Met de roffelpauken aan het begin die Hans heeft 'geleend', heeft hij mij toevertrouwd, van een eigen opname van Radio Caroline op de middengolf uit de sixties.

"Going back in time on The Sound Of The Nation, it's a Caroline flashback!!!" Die eigen middengolfopname heeft altijd de basis gevormd voor al zijn 'De Gouden Glans van de radio straalt af van onze antenne bij deze [vul maar in] '-jingles. Flink verdikt en vergalmd en verknipt.... ..maar toch altijd nog een werkelijk authentiek stukje middengolf - Radio Caroline. Hans, bedankt voor alles! Gouden Groet, Tom Blomberg.'

Tom Blomberg Foto: Archief Freewave

Eén van de collega's vanuit de ziekenomroep, die met Hogendoorn meegroeide binnen het Radio Noordzee gebeuren, is ook nog steeds te zien en wel via RTL TV. Nico Steenbergen: 'De mooiste herinneringen liggen toch vooral bij het Amsterdamse Radio Lucas, de ziekenomroep van het St Lucasziekenhuis, en de Driemastertijd op de MEBO 2. Bij Radio Lucas een clubje eigengereide types die de radio opnieuw gingen uitvinden. Nou ja, vooral jatwerk uit Amerika en van Radio Caroline, London en SRE, maar dat wist de rest van de club niet. Erg leuk. Vooral ook omdat de radio gecombineerd kon worden met wat gedoe met sommige dames. Hans ten Hoge heeft Driemaster uitgevonden, het format bedacht en de briljante opener gemaakt. Die opener vind ik nog steeds een van de mooiste dingen die hij geproduceerd heeft. Die kwam je radio binnendenderen. En liet geen ruimte voor twijfel: Dit is Radio Noordzee, Dit is Driemaster. De kracht van de eenvoud: geen overbodige tekst, zo'n vijf maten muziek en in 8 seconden klaar. Mag die alstublieft ergens te horen zijn in dat nieuwe megalomane beeld- en geluid museum op het mediapark? Volgens mij houdt Hans helemaal niet op met werken. Hij zou wel gek zijn, er is nog genoeg te doen. Veel plezier Hans. Nico Steenbergen.'

Een hedendaagse collega is Gijs van den Heuvel die een ander bekend aspect van Hans Hogendoorn ter sprake brengt: het gebruik van de Nederlandse taal. "In mijn vroege tienerjaren, eind jaren '60, luisterde ik (zoals iedere leeftijdgenoot) naar Radio Veronica en Radio Luxemburg. Op 6 maart 1971 kwam ik op mijn transistorradio toevallig langs een nieuw geluid op 220 meter en daar bleef mijn radio ruim drie jaar op staan: Radio Noordzee. Driemaster was uiteraard een van mijn favoriete programma's, met Hans ten Hooge (Hogendoorn) als een van de presentatoren. Omdat RNI ook op de korte golf uitzond, ging ik daar ook vaker naar luisteren, vooral op zondag als er een eigen korte golfovertuizing van de Engelse afdeling was: o.a

'RNI goes DX'. Daardoor werd ook mijn belangstelling gewekt voor de Wereldomroep, waarvan de frequentie vlak naast die van RNI lag. De eerste persoonlijke 'kennismaking' met Hans was toen het Radio Noordzee voetbalelftal een wedstrijd speelde bij de club waar ik altijd naartoe ging.

Vele jaren later – inmiddels was Hans bekend geworden als De Stem van de NOS en Wereldomroep – kwam ik hem indirect weer tegen. Ik werkte in die tijd bij Radio Hoyer op Curaçao en als partnerstation van de Wereldomroep vroegen we hem wat jingles in te spreken. En dat deed hij op zijn bekende wijze. Weer een paar jaar verder kon ik – terug in Nederland – zelf aan de slag bij de Wereldomroep. Vreemd om plotseling op dezelfde redactievloer te zitten als een van je 'jeugdhelden' van zoveel jaar geleden. Gelukkig voor Hans ben ik niet iemand die iemand gaat zitten aangapen of interessant gaat doen met vragen en verhalen over die 'goede oude tijd'. Tenslotte zijn we op dat moment gewoon collega's. Veel contact hadden we niet, aangezien we heel andere werkzaamheden hadden. Een vriendelijke groet op de gang, veel meer was het niet.

Over één onderwerp was dat wel eens anders: taal. Misschien niet zo bekend, maar dat is een van de onderwerpen waar Hans een scherp oog en oor voor heeft. Spelling en uitspraak, daarop reageerde hij direct als er fouten werden gemaakt in

een bulletinbericht. Hij zond een mailtje om de zondaar terecht te wijzen of om een bijdrage te leveren aan een interne discussie over schrijfwijze of uitspraak van weer een moeilijke naam. Altijd op vriendelijke, collegiale wijze, overigens. Hij had andere taken bij de Wereldomroep, maar door zijn bescheidenheid was Hans voor de meeste collega's toch ook vooral De Stem. Ieder RNW-programma wordt nog altijd ingeleid door een promo of introductie van Hans en voor elke presentator maakte hij een aankondiging. Dat geluid blijft nog wel even te horen, maar nu hij met pensioen gaat zal De Stem toch langzaam maar zeker uit de ether gaan weg faden. We zullen hem zeker gaan missen. Gijs van den Heuvel.'

Gijs van den Heuvel

Terugdenkend aan leuke dingen die Hans, naast zijn vele werk voor de NOS en Wereldomroep, heeft ingesproken komt bij me in gedachten ook de teksten naar boven die hij insprak voor een prachtige documentaire die in de mid jaren zeventig over radio werd gemaakt door Ton van Draanen. Ton werkt inmiddels al weer heel wat jaren bij de AVRO en schreef: 'Beste Hans, helaas kan ik dinsdag niet bij je afscheidsreceptie zijn. Vanaf deze plaats wens ik je een gezellige dag toe. Wij komen elkaar vast nog tegen in Hilversum, daar twijfel ik niet aan. Ton van Draanen.'

Samen met Peter Damave 2003 Foto: M. van der Ven

Afsluitend Hans wil ik je zeggen het erg fijn gevonden te hebben je ooit te hebben mogen tegengekomen, met daarop vele herhalingen. Je hebt een warme en tevens bescheiden persoonlijkheid; iets dat je zeker naast je prachtige stem nog meer siert! Een prachtig afscheid bij Radio Nederland Wereldomroep gewenst en tot later dit jaar.

HANS KNOT